

Informācija medijiem

17.12.2020.

“Sabiedrība par atklātību – Delna” publicē sabiedrībā populārās tīmekļa vietnes “Deputāti uz Delnas” jauno versiju

“Sabiedrība par atklātību – Delna” (Delna) publicēs populārās tīmekļa vietnes “Deputāti uz Delnas” jauno versiju, kura turpmāk lietotājiem ļaus ērtā un interaktīvā veidā apskatīt datus un informāciju par politisko partiju finansēšanu Latvijā un Saeimas deputātu deklarētajām interesēm.

Tīmekļa vietnē ir atrodami dati no publiski pieejamiem informācijas avotiem, tajā skaitā no Korupcijas Novēršanas un apkarošanas biroja politisko partiju finansēšanas datu bāzes, Valsts ieņēmumu dienesta valsts amatpersonu deklarāciju datubāzes, Saeimas tīmekļa vietnes un privāto kompāniju reģistriem. Tīmekļa vietne glabā datus no 2018. un 2019. gada, bet Delna drīzumā plāno papildināt interaktīvo rīku ar jauniem datiem no 2020. gada un, kur tas iespējams, arī ar datiem no iepriekšējiem gadiem.

Kopā ar tīmekļa vietnes atjaunošanu Delna publicē ziņojumu, kas sniedz ieskatu politisko partiju finansēšanā un valsts amatpersonu deklarētajās interesēs 2018. un 2019. gadā. Ziņojumā redzams, ka vairāk nekā 80 % no kopējiem privātajiem ziedojumiem 20 pētījumā iekļautajām politiskajām partijām nāca tikai no 20 % ziedotāju. Starp 100 Saeimas deputātiem, kuri bija amatā 2019. gada beigās, tajā pašā gadā lielākā daļa no viņiem pildīja arī ārējos amatus un guva ienākumus ārpus valsts amatpersonas amata, savukārt 1/3 piederēja akcijas komercsabiedrībās. Lielākā daļa deputātu deklarēto interešu bija nevalstiskajā sektorā, izglītības jomā (ieskaitot augstskolas) un finanšu un apdrošināšanas nozarē. Salīdzinot ar 2018. gadu, kopējais ārējo amatu skaits samazinājās par 39 % un ārējo ienākumu vērtība par 30 %, pēc kā var spriest, ka deputāti ir samazinājuši savas intereses privātajā sektorā.

Delna cer, ka tīmekļa vietne “Deputāti uz Delnas” atvieglos mediju, pilsoniskās sabiedrības iespējas uzraudzīt Latvijas politisko vidi un atvieglos arī uzraudzības iestāžu darbu. Delna ziņojumā iekļauj rekomendācijas, kurās norāda, ka datiem par politisko partiju finansēšanu un amatpersonu deklarētajām interesēm ir jābūt pieejamiem mašīnlasāmā formātā, kā arī valdības tīmekļa vietnēm ir jābūt lietotājam draudzīgām.

Tuvākajos mēnešos Delna konsultēsies ar iesaistītajām pusēm publiskajā un privātajā sektorā, medijiem un nevalstiskajām organizācijām, kā arī atjaunos datus tīmekļa vietnē, balstoties uz lietotāju atsauksmēm. “Mūsaprāt tīmekļa vietne “Deputāti uz Delnas” ir sabiedrībai ļoti noderīgs rīks, tādēļ mēs aicinām ikvienu – valsts amatpersonas, mediju pārstāvjus un citus interesentus sniegt savu atbalstu šīs tīmekļa vietnes attīstībai,” saka Inese Tauriņa, Delnas direktore. Projekta vadītājs Antonio Greko piebilst: “Salīdzinot ar citam Eiropas valstīm, Latvijā ir lielāka datu pieejamība un vispusība, kas ir nepieciešams, lai īstenotu politisko godaprātu. Plašāka datu pieejamība atvērtā un mašīnlasāmā formātā veicinātu politisko godaprātu un atklātu vēl neizmantojamo potenciālu, kā arī kopumā atvieglotu uzraugošo institūciju darbu.”

Der zināt:

Tīmekļa vietnes atjaunošana ir daļa no plašāka projekta ar nosaukumu “Integrity Watch Europe”, kuru finansē Eiropas Komisija un vada *Transparency International* Sekretariāts (TI-S). Projekts paredz attīstīt uz datiem balstītus digitālus rīkus, lai uzraudzītu politisko godaprātu astoņās Eiropas valstīs (Francijā, Grieķijā, Itālijā, Lietuvā, Nīderlandē, Slovēnijā un Spānijā) un divās ES institūcijās (Eiropas Komisijā un Eiropas Parlamentā). Valstu interaktīvie rīki būs savstarpēji saistīti, tādējādi radot vienu no lielākajām datubāzēm, saistītai ar finansēm un politiku, pasaulē.

No tīmekļa vietnes “Deputāti uz Delnas” lietotāji varēs ērti piekļūt citu valstu digitālajiem rīkiem. TI-S un *Transparency International* EU nesē ir publicējuši reģionālo ziņojumu, kurā ir analizēta Latvija un pārējās projekta valstis, tādējādi sniedzot visaptverošu ieskatu par atvērto datu nozīmi politiskā godaprāta īstenošanā Eiropā.

Vairāk informācijas:

- **Saite uz Delnas blogu** – <https://delna.lv/lv/2020/12/17/delna-publice-jaunu-versiju-sabiedriba-popularai-timekla-vietnei-deputati-uz-delnas/>
- **Saite uz “Deputāti uz Delnas”** – www.deputatiuzdelnas.lv
- **Saite uz ziņojumu** – https://delna.lv/wp-content/uploads/2020/12/DuD_171220.pdf
- **Vairāk informācija par projektu “Integrity Watch Europe” un reģionālo pētījumu** – <https://transparency.eu/project/integrity-watch-europe/>

Papildu informācija:

- Inese Tauriņa, biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” direktore, inese.taurina@delna.lv, +371 67285585
- Antonio Greko, biedrības “Sabiedrība par atklātību – Delna” pētnieks un projektu vadītājs, antonio@delna.lv, +371 67285585 (saziņa angļu valodā).

Šo projektu finansē *Eiropas Komisija, Eiropas Savienības Iekšējās drošības fonds – policija*. Šīs publikācijas saturs atspoguļo tikai autoru viedokli un ir tikai viņu atbildība. Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

Šo projektu līdzfinansēja un atbalstīja Latvijas Republikas Kultūras ministrija

Kultūras ministrija